

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců Mgr. Jany Brothánkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **V. D. T.**, zastoupen Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem, se sídlem Sevastopolská 16, Praha 10, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, Odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kongresová 1666/2, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2016, č. j. KRPA-188964-52/ČJ-2016-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 5. 1. 2017, č. j. 1 A 85/2016 – 38,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalované se **n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému, se sídlem Sevastopolská 16, Praha 10, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 4.114 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce podal kasační stížnost proti rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) ze dne 5. 1. 2017, č. j. 1 A 85/2016 – 38, (dále jen „napadený rozsudek“), jímž městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 9. 2016, č. j. KRPA-188964-52/ČJ-2016-000022, (dále jen „napadené rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím žalovaná rozhodla o prodloužení zajištění za účelem vyhoštění, podle § 124 odst. 3 zákona

č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), původní doba zajištění stanovená rozhodnutím žalované ze dne 28. 6. 2016, č. j. KRPA-188964-42/ČJ-2016-000022, byla prodloužena o dalších 30 dnů.

Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí **žalobu**, přičemž namítal nesprávné vyhodnocení možnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování. Taktéž namítal, že žalovaná nezohlednila změny v případě, které nastaly. Žalobce se smířil s tím, že institut mezinárodní ochrany nebude moci využít pro legalizaci svého pobytu v České republice a nehodlal se již bránit předání do Vietnamu.

Městský soud **napadeným rozsudkem** žalobu zamítl. Jako důvodnou nevyhodnotil námitku, zpochybňující zda žalovaný dostatečným způsobem zvážil a odůvodnil nepoužití mírnějších opatření za účelem vycestování. Zákon dává správnímu orgánu pravomoc dle konkrétních okolností každého případu rozhodnout, zda zvolí nejprve zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území, tedy mírnější prostředek, nebo pokud tento mírnější prostředek není vhodný, zda cizince zajistí. Žalobce ještě dne 19. 9. 2016 odmítl možnost dobrovolného návratu do Vietnamu, z čehož je zřejmé, že jeho ochota vycestovat nebyla taková, jak ji zpětně líčí v žalobě. Souhlasit nelze ani s námitkou, že vyjádřil-li se žalobce, že nechce vycestovat, znamenalo to ve skutečnosti, že se vycestování pouze obává. Protokol o podání vysvětlení ze dne 18. 5. 2016 byl se žalobcem sepsán za přítomnosti tlumočnicka a neexistuje proto žádný důvod, proč by slovům, která žalobce vyřkl, a jejichž autenticitu stvrdil vlastnoručním podpisem, měl být přikládán význam, který nemají. S ohledem na skutečnost, že žalobce ještě 6 dnů před vydáním napadeného rozhodnutí evidentně nehodlal dobrovolně Českou republiku opustit, což si vyžádalo nutnost jeho vyhoštění za asistence policejního doprovodu, nelze vytýkat žalované, která k danému faktu přihlédla, že by se nezabývala aktuálními okolnostmi žalobcova případu. Stejně tak soud souhlasil s žalovanou, že při posuzování potenciální aplikovatelnosti mírnějších opatření nebylo možno přehlížet žalobcovu pobytovou historii, pro kterou neskýtá záruku, že bude pro správní orgán dosažitelný. Dle názoru městského soudu nebylo pochyb o tom, že nejen imigrační historie žalobce, ale i jeho jednání a vyjádření učiněná v rozmezí května – září 2016 vyvolávají opodstatněný závěr, že s orgány České republiky nebyl ochoten spolupracovat, a proto uložení mírnějších donucovacích opatření považuje soud ve shodě s žalovanou za nedostatečné. Prodloužení délky zajištění bylo stanoveno přiměřeně vzhledem k nutným krokům, které musely být učiněny, aby bylo rozhodnutí o správním vyhoštění vykonáno. Z těchto důvodů městský soud neshledal žalobu důvodnou.

Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) **kasační stížnost**, a to z důvodu § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovatel v žalobě namítl, že žalovaná nesprávně posoudila možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a stěžovatele zajistila, ačkoliv neexistoval důvod domnívat se, že by stěžovatel měl v úmyslu mařit správní vyhoštění. Městský soud souhlasil s názorem žalované především s ohledem na stěžovatelovo odmítnutí návratu do Vietnamu, aniž by se jakkoliv vypořádal se zásadní okolností, že stěžovatel se po uplynutí zákonné lhůty k vycestování neuchýlil do anonymity, nesnažil se před správními orgány ukrývat a svoji situaci řešil pouze legálními prostředky. Stěžovatel se snažil řešit svoji pobytovou situaci právě komunikací a dobrovolnou spoluprací s příslušným orgánem cizinecké policie, kam se 17. 5. 2016 dobrovolně dostavil. Tuto skutečnost žalovaná při vypořádání otázky využitelnosti zvláštních opatření podle § 123b a § 123c vůbec nevzala v potaz a stejné vady

pokračování

se dopustil i městský soud. S ohledem na tuto dobrovolnou aktivitu stěžovatele a poskytnutou součinnost je třeba zohlednit stěžovatelův negativní vztah k vycestování do Vietnamu. Z jeho jednání bylo zřejmé, že je připraven dobrovolně spolupracovat, odmítnutí vycestování zřejmě reprezentoval stěžovatelův vnitřní postoj k návratu do Vietnamu, jeho skutečné chování ovšem svědčilo naopak o tom, že byl ochoten respektovat pokyny správních orgánů. Za takové situace bylo jeho omezení na svobodě zcela extenzivní.

Stěžovatel v žalobě rovněž napadl to, že žalovaná v odůvodnění napadeného rozhodnutí pouze opsala zdůvodnění již obsažené v rozhodnutí o zajištění, aniž by se jakkoliv věnovala změnám, k nimž od vydání rozhodnutí o zajištění došlo. Městský soud se s touto námitkou neztotožnil a uvedl, že žalovaná neměla povinnost vypořádat se s novými skutečnostmi, neboť stěžovatel odmítl odcestování prostřednictvím Mezinárodní organizace pro migraci (dále jen „IOM“). Ačkoliv stěžovatel skutečně nechtěl odcestovat za asistence IOM, je zřejmé, že v průběhu správního zajištění změnil svůj postoj z doby vydání rozhodnutí o zajištění a již neměl zájem na pokračování řízení o udělení mezinárodní ochrany. Stěžovatel dal najevo, že se již nyní předání do Vietnamu nehodlá bránit a dokonce ani legálními prostředky (podáním žaloby proti rozhodnutí o zastavení azylového řízení), neochota odcestovat prostřednictvím organizace IOM mohla mít řadu jiných důvodů, než snahu o zvrácení vycestování *en bloc*. Odmítnutí konkrétního termínu vycestování nelze vykládat jako důvod pro nevypořádání se s novými okolnostmi, které nastaly v průběhu zajištění stěžovatele. Těmito skutečnostmi se žalovaná nezabývala, čímž zatížila rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti. Jelikož městský soud tento postup aproboval, zatížil vadou nezákonnosti i svůj rozsudek. Z výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje napadený rozsudek i napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit správnímu orgánu dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou, je včasná a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud následně přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Ze správního spisu vyplývají následující skutečnosti. Stěžovateli bylo dne 19. 9. 2012 uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let, které nerespektoval. Dne 30. 5. 2013 mu byl uložen trest vyhoštění z území České republiky na dobu 3 let. Dne 11. 7. 2013 stěžovatel požádal o udělení mezinárodní ochrany, řízení bylo ukončeno dne 8. 4. 2016, kdy nabylo právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost. Dne 17. 5. 2016 se stěžovatel z podnětu svého právního zástupce osobně dostavil na Policii ČR z důvodu vyřešení svého pobytu na území ČR. Dne 18. 5. 2016 byl stěžovatel zajištěn podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, přičemž doba zajištění byla stanovena na 90 dnů. Dne 19. 5. 2016 podal stěžovatel žádost o mezinárodní ochranu, Ministerstvo vnitra proto dne 20. 5. 2016 rozhodlo o „nezajištění“ podle § 46 zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Dne 10. 6. 2016 bylo o žádosti rozhodnuto tak, že opakovaná žádost o mezinárodní ochranu je nepřipustná podle § 10a písm. e) a řízení bylo zastaveno dle § 25 písm. i) zákona o azylu. Dne 28. 6. 2016 bylo proto znovu rozhodnuto o zajištění stěžovatele

podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců na 90 dnů. Stěžovatel dne 19. 9. 2016 odmítl možnost dobrovolného návratu s IOM. Dne 20. 9. 2016 bylo žalované sděleno, že na Ředitelství služby cizinecké policie byl dne 12. 9. 2016 doručen náhradní cestovní doklad potřebný k realizaci správního vyhoštění, čímž byl zároveň vysloven souhlas s readmisí občana Vietnamu. Odhad k zajištění letenek pro stěžovatele a policejní eskortu byl stanoven na 20-30 dnů. Dne 25. 9. 2016 bylo napadeným rozhodnutím rozhodnuto o prodloužení zajištění o 30 dnů. Ze správního spisu dále plyne, že stěžovatel byl z území České republiky vyhoštěn dne 25. 10. 2016.

Podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, je policie oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění.

Podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, je-li to nezbytné k pokračování přípravy výkonu správního vyhoštění, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně.

Zajištění cizince za účelem správního vyhoštění je třeba chápat jako prostředek *ultima ratio*, k jehož využití přistoupí správní orgán jedině tehdy, nemůže-li žádné mírnější opatření vést ke sledovanému cíli, jímž je realizace správního vyhoštění. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, všechna zde citovaná judikatura dostupná na www.nssoud.cz). V rozsudku ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 As 52/2013 - 34, Nejvyšší správní soud konstatoval: „(v)olba mírnějších opatření než je zajištění cizince, mezi něž lze např. řadit již zmíněné zvláštní opatření za účelem vycestování cizince, je vázána na předpoklad, že cizinec bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se nebude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že cizinec bude případný výkon správního vyhoštění mařit, nelze dle § 123b odst. 3 zákona o pobytu cizinců přistoupit ke zvláštnímu opatření za účelem vycestování cizince.“

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s názorem stěžovatele, že žalovaná nesprávně posoudila možnost uložení zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců. Podle stěžovatele neexistoval důvod domnívat se, že by měl v úmyslu mařit správní vyhoštění. Na základě skutečností zjištěných žalovanou, které vyplývají ze správního spisu, má Nejvyšší správní soud naopak za to, že u stěžovatele existoval důvod domnívat se, že uložení zvláštního opatření za účelem vycestování by nebylo postačující. To, že se stěžovatel dobrovolně dostavil dne 17. 5. 2016 k řešení své pobytové situace, nesvědčí samo o sobě o jeho ochotě respektovat rozhodnutí o správním vyhoštění. Pokud tuto skutečnost žalovaná a poté ani městský soud nevzal v potaz, nepředstavovalo to v nyní posuzovaném případě s ohledem na skutkové okolnosti případu vadu napadeného rozhodnutí. Zástupce stěžovatele v kasační stížnosti poukazuje na to, že odmítnutí vycestování zřejmě reprezentovalo stěžovatelův vnitřní postoj k návratu do Vietnamu, jeho skutečné chování ovšem svědčilo o opaku. S tímto tvrzením Nejvyšší správní soud nesouhlasí. Ze všech skutečností zjištěných ve správním řízení totiž vyplývá, že stěžovatel neměl zájem dobrovolně splnit povinnost vycestovat. Stěžovatel již v minulosti nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění, kdy mu v roce 2012 bylo uloženo zvláštní opatření hlásit se každé pondělí na cizinecké policii, které podle jeho vyjádření do protokolu o podání vysvětlení neplnil. Taktéž nerespektoval trest vyhoštění, a pobytovou

pokračování

situaci řešil podáním žádosti o mezinárodní ochranu. Po skončení řízení o azylu nevycestoval, a to z důvodu, že neměl peníze. Na dotaz správního orgánu dne 18. 5. 2016, zda vycestuje dobrovolně do Vietnamu, odpověděl, že tam vycestovat nechce. Možnost dobrovolného návratu za asistence IOM odmítl 6 dní před vydáním napadeného rozhodnutí. Následkem toho bylo nezbytné přistoupit k zabezpečení realizace správního vyhoštění s policejní eskortou. Pokud se žalovaná za těchto skutkových okolností nezabývala otázkou, zda chování stěžovatele reprezentovalo pouze jeho vnitřní postoje, nezatížila tak své rozhodnutí žádnou vadou. Žalovaná vycházela při posouzení neuložení mírnějších opatření z pobytové historie stěžovatele a opakovaného porušování zákona o pobytu cizinců z jeho strany, kdy dospěla k závěru, že u stěžovatele je důvodná obava, že stěžovatel nebude uložené správní vyhoštění respektovat. Nejvyšší správní soud se s jejím posouzením a následně i s posouzením městského soudu plně ztotožňuje.

Stěžovatel dále namítal nezákonnost napadeného rozsudku, když městský soud aproboval postup žalované, která se nezabývala novými skutečnostmi, které nastaly v průběhu zajištění stěžovatele. Touto skutečností měla být změna postoje stěžovatele k povinnosti vycestovat z území, přičemž změna postoje měla vyplývat z nepodání žaloby proti rozhodnutí o zastavení řízení ve věci mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že řízení o mezinárodní ochraně bylo zastaveno pro nepřípustnost podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, žaloba proti tomuto rozhodnutí proto neměla odkladný účinek ze zákona a nelze dopředu předjímat, zda by byl žalobě v případě návrhu odkladný účinek přiznán. Rozhodnutí nepodat žalobu ve věci mezinárodní ochrany mohlo být motivováno různými důvody, nelze proto dovozovat, že šlo o projev stěžovatele, že se již dále nebude předání do Vietnamu bránit. Na tomto místě je nutné zdůraznit, že rozhodnutí o zastavení řízení ve věci mezinárodní ochrany bylo stěžovateli předáno dne 10. 6. 2016, poté dne 19. 9. 2016 stěžovatel odmítl možnost dobrovolného návratu. Nelze tak hovořit o změně postoje k povinnosti, kterou by žalovaná opomněla vypořádat, neboť objektivně k žádné změně postoje nedošlo. Ani tuto kasační námitku neshledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížnost **zamítl**.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované žádné náklady nad rámec její běžné činnosti nevznikly. Z uvedených důvodů Nejvyšší správní soud rozhodl, že žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti a žalované se právo na náhradu nákladů řízení nepřiznává.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Stěžovateli byl již v řízení před městským soudem ustanoven zástupce. Ustanovený zástupce Mgr. Lechovský provedl ve věci 1 úkon právní služby, kterým je písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), spočívající v podání kasační stížnosti Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3.400 Kč. Protože je ustanovený advokát plátcem

daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty. Ustanovenému advokátovi se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 4.114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. února 2017

JUDr. Petr Průcha
předseda senátu